

Tobisflykt 2004

Den 2 juli startade vi i ösregn och kraftig ca 10 m/s sydlig vind. Vi ville komma fram till Mariehamn en dag innan den allmänna samlingen för flocken. Från början hade jag tänkt gå ut vid Havssvalget, men vinden låg på rakt in där, varför vi valde vägen runt Simpnäs Klubb. De första timmarna hade vi hård bidevind, men under dagen vred vinden över mot SV så mot slutet slörade vi i mycket god fart, 7-8 knop, och anlände vid 1500 tiden till Mariehamn. Flera av våra Tobisvänner hade redan anlänt. Under resten av dagen och följande dag anlände alla resterande. Här en förteckning av dem:

<u>Namn på båt</u>	<u>Besättning</u>	<u>Typ/klass av båt</u>
Aurora	Olle o Anna-Stina Naglo	Ansa 42
Credo	Britten o Pelle Viper	Albin Accent
Espri	Eckart Voss	
	Liselotte Björklund	
Fleur	Calle o Gunilla Wennerholm	Smaragd
	Margareta Tingström	
Gangies	Eskil o Monica Florvall	Omega 42
	Göran o Marie-Louise Boström	
	Lars Erik Lejondahl	Scanner 38
	Margareta "	
	Marianne	
Isabelle	Björn o Ingela Karlsson	Omega 36
Jazz III	Bengt Schött	Princess 45
Kuling	Richard o Eva Lindquist	
	Bo Kaiser o Gunhild Östman	Ballad
Martina	Henrik o Karin Håkansson	Enderlein 36
	Don o Kathy Davis	
Merica II	Hans Roland o Ulrika Lindgren	Allegro 32
	Linnea Lindgren	
Merlin	Göran Sääf o Helena Saraste	Victory 42
Mineva	Kristian o Eva Wale	Sweden Yachts 36
	Sofia Wale	
Shangri La	Bruno Bergkvist o Eva Benckert	Havskryssare
Whisper	Ole Strand o Anna Rindström	Carrera Helmsman
Dardanella	Hans Bergman	Fantasy 37
	Marianne Hagströmer	

Den 3 juli, dagen för vår samling, hade vi ganska gott om tid. Vi gick in till centrum och handlade livsmedel, öl, m.m. Skaffade bensin, kollade allt ombord, hälsade alla våra vänner som redan fanns i hamn och dem som anlände under dagen. Bredvid oss hade ~~en~~ en kanadensisk båt med två herrar som vi bekantade oss med. De hade seglat under några år tillsammans på många av världens hav och hade nu kommit till Östersjön. De var mycket vänskapliga och intresserade av vår Tobisflock och flykt. Vi gav dem tips om lämpliga hamnar i den åländska skärgården. Vi bytte också mailadresser med dem och skall ta kontakt. Kl 1700 drink på bryggan ordnad av Festtobis Eva Wale. Kl 1800 föredrag inne på Sjöfartsmuséet av Stig Dreijer, som talade om olika sjöslag mellan ryssar och svenskar (då inkluderades Finland i Sverige) under det stora Nordiska Kriget 1700-1721. Därefter fest- och välkomstmiddag på restaurang Nautical, alldeles intill Muséet, med inbjudna gäster, Dreijers, Stig och Anna-Lena, samt Robert och Katarina von Phaler, sammanlagt drygt 50 personer. Våra hedersgäster förärades KSSS och Tobis vimplar.

Den 4 juli, vår första gemensamma seglingsdag, startade vi vid 9-tiden i frisk S vind ca. 10 m/s; således kryss första biten från Mariehamn till Rödhamn, därefter halv vind och slör. Vår Långtobis Henrik hade med Jan-Gunnar Persson, medlem i finska Sjöbjörnarna och Björn Karlsson tagit fram en led som gick söder om Sommarö mot Kökar som var vår nästa destination. Ungefär hälften av flocken valde denna väg, som delvis var mycket grund. Den andra hälften, i vilken vi befann oss, tyckte att i den friska vinden vi kunde få alltför hög fart i för oss okända vatten och därför valde vi den något längre vägen, utprickad och för oss välbekant. Vi var fyra båtar som hade sällskap då vi rundade Sölsö för att gå sydost mot Kökar. Vi hade nu bidevind och fick göra ganska små slag i den delvis trånga leden. Fleur gick först, sedan Merica, Espri och Mineva. Merica gick ut långt österut ungefär vid Tjärven. Vi slog men Mineva var ganska nära och följde Merica. Plötsligt såg vi att Merica krängde kraftigt och stod stilla. Vi insåg att man gått på grund och vi såg att Mineva styrde nära dem, hade tagit ner sina segel och uppenbarligen gjorde sig klara att bistå att dra dem loss. Genom kikaren såg vi att det lyckades efter en stund, men grundstötningen hade varit kraftig och båten hade fastnat ordentligt. Vi sa till varandra, att det verkligen är bra att man är några stycken, så man kan hjälpa varandra vid sådana här tillfällen. Ankomst till Kökar, norra viken kl 1700, 45 n/m. Drink på berget, bad i viken, inköp i den lilla boden i hamnen. Middag ombord på Fleur med vännerna Monica och Eskil.

Den 5 juli, seglade vi vidare till Jurmo strax öster om Utö, endast 30 n/m. Jurmo är som ett litet Öland, ett enda stort sandrev; är bekant bl.a. för att det i gamla tider var ett tillhåll för sjörövare, som medelst falska fyrar lurade ut fartyg på grund i de farliga vatten som finns söder om ön. Det vackra kapellet på öns östra sida har många gravar med lotsar och lotsfamiljer, nästan alla med svenska namn. En vacker upplevelse blev den lilla improviserade konsert som Karin bjöd oss på, med stycken av Händel och Bach m.m., på en orgel som inte hade varit stämd på en tid.

Den 6 juli, vidare mot Nagu 35 n/m. Bläste svagt 3-6 m/s från S. Vi skulle norrut, varför det blev läns och slör hela dagen. Mot slutet ökade vinden och vi gjorde god fart, större delen av dagen för spinnacker. Nagu är en av de större öarna i Åbolands skärgård. Byn med samma namn är ett seglarcentrum, lite grand som Hangö. Hamnen var dock inte lika stor men mycket angenäm med flera restauranger och trevliga affärer. I vanlig ordning dukades det upp för drink kl 1800 på stranden och därefter gick vi på restaurang Strandbo för gemensam middag.

Den 7 juli, till Åbo 20 n/m. Vi startade kl 1000; vi hade blivit ombedda att inte komma fram förrän kl 1400 till Åbo. Det skulle inte finnas plats för oss alla tidigare. Strax efter kl 1400 förtöjde vi i den inre hamnen i Aura å, hade då gått förbi den stora färjehamnen och de stora segelfartygen som ligger förtöjda permanent vid åmynningen. Margareta går iland och tar färjan tillbaka till Sverige, liksom det trevliga amerikanska paret Kathy och Don, som seglat med Martina, Lejondahls från Gangies och några till. På kvällen tog Gunilla och jag en lång promenad utefter ån, på bägge sidor. Kvällen var varm, nästan tropisk, ett fantastiskt rikt folkliv med promenerande människor och tätt med restauranger både på land och på båtar förtöjda vid åstranden. Åbo är en charmig blandning av gammalt och nytt. På senare år har staden fått många nya byggnader, oftast i smakfull arkitektur, samtidigt som mycket gammalt minner om tidigare epoker. Åbo slott är en mäktig gammal borg, dyster där den ruvar i nedre delen av staden.

Den 8 juli, liggedag i Åbo. Det viktiga den här dagen var mötet med Göran Schildt och hans båt Daphne, som ligger på Forum Marinum, sjöfartsmuséet i Åbo. Vår eskader hade väckt stor uppmärksamhet i Åbo. Två TV-kanaler och en radio ditto kom för intervjuer, samt en av lokaltidningarna. Redan samma kväll såg vi ett av programmen på riksTV, dock inget långt inslag. Journalisterna som intervjuade lovade att skicka kopior på filmerna de tog. Kl 1200 samlades vi alla utanför Forum Marinum, där muséichefen Seppo Sarelius tog emot. Sedan guidades vi genom det mycket imponerande muséet av dels muséichefen, dels också av Ulla Kallberg, också viktig funktionär. Daphne ligger på hedersplats i mycket gott skick. När Göran Schildt för ganska länge sedan gjorde sig av med henne, hamnade hon i tysk ägo i Karribien. Hon underhölls dåligt och när några eldsjälar började intressera sig för att återbörda henne till Finland, hittade de henne nästan som vrak i Karribien. Hon köptes, transporterades på lastbåt till Finland, restaurerades och ligger nu således på Forum Marinum i Åbo. Allt detta förklarades utförligt av regissören Ralph Långbacka, som fungerade som konferencier i muséets film- och föreläsningssal, där vi alla samlades och där Göran Schildt presiderade, berättade och förklarade om sina så intressanta resor för ett halvsekel sedan. Vi fick också se en film från den spännande resan långt upp på Nilen. Senare lunch på restaurang Herman med samtliga inkl hedersgäster, Göran Schildt med fru Kristine, Seppo Sarelius med fru, Ulla Kallberg, Ralph Långbacka och några till. KSSS och Tobis-vimplar överlämnades med tack för detta minnesvärda möte.

Den 9 juli, fortsatte resan till det andra Jurmo, på norra sidan av Åland. Tanken var att vi skulle haft ringförtöjning där, men det blåste kraftigt rakt in i hamnen, varför vi spreds och sökte oss lugna ställen. Själva valde vi att ligga vid en liten ö mittemot Jurmos hamn, där vi hade lä, ett exempel som flera andra följde. Långtobis hade ordnat med nyfiskad regnbågslax och färskpotatis, som levererades av fiskaren själv.

Den 10 juli, till Kumlinge västra hamnen. Hittills hade vädret under vår flykt varit bra, nästan inget regn och vindar som blåst ganska snällt och rätt riktning. Denna dag grydde med betydligt kraftigare vind, 11-12 m/s i byarna och senare på dagen regn och dis. Vi gick en för oss aldrig tidigare befaren led, väster om Åva, delvis trång, spännande, då vi forsa-
de fram i hög fart och vindbyar som hastigt krängde ner oss. Vi sträckte denna dag hela vägen utom när vi skulle gå in i hamnen på Kumlinge, som låg rakt i O. Den bästa seglingsdagen hittills, trots det något tjuriga vädret. På kvällen en härlig konsert i Kumlinge kyrka, ordnad av Kalliope Gramenos, grekiska numera åländska gift med en fiskare på Kumlinge, väninna till Karin och Henrik, en förtjusande människa. Hon arrangerade dessutom en fin skärgårdsmiddag i församlingshemmet tom. med öl.

Den 11 juli, på sjöbjörnsled västerut mot Geta Djupvik på norra Åland. En härlig färd i slör 6 m/s. Spännande eftersom denna led inte finns på sjökortet, utan ett tips från våra sjöbjörnsvänner. Geta Djupvik var en härlig naturhamn, där vi låg helt i lä. Klipphällar med en jättesten i mitten där vi kunde duka upp för eftermiddagsdrinken kl 1800. Stämningen på topp. Allt hade gått så bra under flykten, inga missöden utom Mericas grundstötning utanför Kökar men som lyckligtvis inte hade inneburit allvarliga skador, trevlig och hjärtlig samvaro mellan samtliga. De nya för året, Merica och Fleur smälte in perfekt i den något heterogena flocken.

Den 12 juli, från Geta Djupvik till Käringsund på Eckerös västra sida. I delvis trånga leder och krånglig navigering seglade vi de 30 n/m, på slutet i styv bris från S. Käringsund är en utmärkt hamn, skyddad för alla vindar. Inloppet trångt och mycket sten inne i hamnbassängen.

För ovanlighetens skull hade en regnig dag. Ingen drink på bryggan kl 1800. Istället vandrade vi iväg till hamnens Käringbynrestaurangen, där bord och mat hade beställts för hela gänget. Under middagen uttryckte flera av deltagarna förtjusning över hur flykten hade varit fram till denna punkt. Fem båtar skulle ej fortsätta i eskadern utan av olika skäl valt att antingen återvända hem eller att segla till andra mål. Det blev alltså litet av avskedsstämning över denna middag. Plaketter utdelades till deltagande båtar samt gåvor till Henrik och Karin som tack och bevis för vår uppskattning över deras synnerligen välordnade planering av vår segling. Käringsund är framförallt en semesterby och hamn för fritidsbåtar. Alldeles intill ligger Storby, som innehåller bl a färjeterminalen för Eckeröfärjorna till Grisslehamn. Den stora sevärheten i Storby är det gamla posthuset, som byggdes under tsarrysslands tid, ett för den tiden skrytbygge, som skulle visa för omvärlden, framförallt för Sverige, det ryska imperiets stora makt. Idag är det museum.

Den 13 juli, gick färden vidare mot Öregrund på den svenska sidan. N vind ca 8 m/s som under dagen mojnade och mot sena eftermiddagen övergick i bleke. Solen lös över ett gnistrande hav. Vi seglade förbi Signilsskären och sträckte upp i farleden norr om Svartklubbens fyr och vidare upp till Öregrund, dit vi anlände vid 1700 tiden. Vi var nu nio båtar, men ytterligare två skulle skilja sig från oss här för att återvända hem. Öregrunds hamn full av båtar av skilda typer och nationaliteter. Stan sjöd av liv i hamnen, många trevliga restauranger och caféer. Vi träffade en Smaragd, nr 154 GRACE med Tommy och Kerstin Tegge, som var mycket intresserade av vår flykt i år och under tidigare år. Vi skall hålla kontakt. På kvällen skepparmöte i Martinas kajuta, regnet skvalade utanför.

Den 14 juli, liggedag i Öregrund. Vi behövde proviantera och fylla på förråd överhuvud. Platsen lämplig inför det stora hoppet norrut.

Den 15 juli, anträdde färden vidare norrut i strålende sol och 1-2 s/m 0 vind, varför vi gick de första timmarna för motor. Gävlebukten som har rykte om sig som besvärlig för sjöfarande låg denna dag lugn och intagande. Så småningom kom mera vind och vi kunde sätta spinnacker. I den ursprungliga planeringen hade Eskön, norr om Gävle, valts som etappmål för denna dag, men vid närmare skärskådande av sjökortet och följande diskussion under skepparmötet enades man om att Enmaren, strax norrut, skulle bli en både mera skyddad och lättinseglad hamn. Det visade sig också helt motsvara förväntningarna, vacker ö, släta klippor för bad och samvaro, bl a eftermiddagsdrink. Några av oss hade gemensam frukost också nästa morgon. Vi var nu sju båtar av den ursprungliga flottillen på 15.

Den 16 juli, sol, på morgonen NV vind 5 m/s, senare växlande vindar och på slutet igen NV, frisk bris. På morgonen fick vi telefonsamtal från Ulla Jacobsson, som seglat med oss två somrar tidigare i Lettland och Estland, att hon befann sig med vännerna Ingela och Claes Luhr vid Storsjungfrun i Luhrs båt Amantes, en Allegro 33. Vi informerade att vi låg vid Enmaren och att vi nu var påväg till Skärså, strax NV om Storsjungfrun. Kanske skulle vi träffas där. Och mycket riktigt när vi småningom vid 1900 tiden kom i hamn stod dessa vänner och hälsade oss välkomna på bryggan. Gemensam middag naturligtvis på byns restaurang jämte större delen av Tobisflocken. Skärså, som vi aldrig hade hört talas om tidigare var en förtjusande vacker plats och utomordentligt god hamn. Efter middagen tog vi en lång promenad, såg att många hus verkade övergivna. Vår förtjusning blandades med vemod, då vi förstod, att byn är en av de skärgårdsbyar/fiskelägen som avfolkas, pågrund av diverse orsaker, bl a det försämrade fisket. Rekommenderas för den som vill ha ett skärgårdshemman till rimligt pris, till skillnad från de fantasipriser som gäller i Sthlms Skärgård.

Den 17 juli, sol med svag NV vind, senare på dagen frisk S vind. Lämnade hamn vid 0900 tiden, satte nästan genast segel, men halvvägs ut mot Agön mojnade det samtidigt som en ganska grov sjö hade byggt upp. Vi stöttade med motor tills vi kom runt Agöns östra udde. Vi siktade säl och vi hörde sedan att just vid Agön samlas en stor mängd säl. Dramatisk kust vid Agöns Ö sida. Vi kunde nu segla hela vägen upp mot Hornslandet, in vid Kuggören och därefter sätta kurs mot Mellanfjärden, som var målet för dagen. Ankomst redan vid 1600 tiden. Vi följde en båt som seglade rakt in i hamnen, som vi trodde var en Tobis, men som visade sig inte vara det. Mellanfjärden är ett samhälle, en skärgårdsby, som visade sig vara ganska stor. Flera stora fiskebåtar låg i hamn. Det verkade vara en aktivare by än Skärså, men på många sätt lik. Restaurangen där vi hade gemensam middag var smockfull och senare på kvällen var där en känd (dock icke för oss) rock/pop artist som entusiasmerade den lokala publiken. För ESPRI, Gunilla och mig, var detta sista dagen och kvällen i årets flykt med Tobis eskadern. Flocken skulle fortsätta till Ulvöarna norr om Härnösand. Vi skulle avsluta strax söder om Sundsvall, Allerviken, där Gunillas syster och sväger med familj har sommarställe.

Den 18 juli, således startade vi redan vid 0800 tiden från Mellanfjärden i stiltje. Efter ca. två timmar började det blåsa en tilltagande vind ifrån S. Vi kunde sätta spinnacker och snart gjorde vi mycket god fart, loggade stundtals 9 knop. Vid Brämöns NV sida, då vi kommit genom sundet tog vi ner ballongen, styrde 280° och kom efter en timme in i Allerviken, en fin hamn för alla vindar. Där stod Gunillas systerson Danne med kompis Oskar på bryggan och tog emot. Kl var 1300. Två timmar senare var de på väg söderut i ESPRI, destination Blidö i Stockholms Skärgård. Danne hade kört vår bil till Allerviken, så vi kunde bekvämt lasta vårt pick och pack och styra mot Trosa, vilket vi gjorde påföljande dag.

Årets flykt var ganska annorlunda mot tidigare års färder. Den var oerhört innehållsrik på upplevelser såväl vad gäller segling som kultur och möten med intressanta människor. Vi är tacksamma för att ha kunnat delta och att Henrik och Karin med hjälp av Jan-Gunnar och Björn planerat och genomfört en i allt mycket lyckad flykt. Totalt hade vi seglat drygt 500 n/m.

Med hjärtliga Tobis-hälsningar

Oalle

Förklaringar:

Där var Tobis på dans i sommarflykten,
i vindar och vågor flyr lockande rykten.
Det är tjo, det är hopp, det är hej.
Vår Henrik, spjuver och Tobisbossen,
Martinäs Karin hejar på gossen,
för dudeli, dudeli dej.

Henrik Håkansson, eskaderledare
"Långtobis", Karin hans fru och
Martina deras båt.

De är seglare, dristiga, sugna på färden.
De är skickliga att hitta över på fjärden.
Man är rasker och duktig på däck.
Där skepparn, den frejdige, skojsamme, friske,
här är lyckliga gästar som hänryckta viske
och den djärvaste båtsman så käck.

Där är vänner på Åland, kamrater i Åbo,
De var vänner som visa sitt bästa, jodå;
och de tala om sjöslag från förr.
Vi hörde om Flisö och ryssen den stygge,
och färder med Daphne med Göran den trygge,
om fröjder som förtrolla, hänför.

Slaget vid Flisö under det Stora
Nordiska Kriget 1700-1721.

Göran Schildt, berömd långseglare,
reste med sin båt på kanaler till
Medelhavet 1948 och seglade sedan
där under flera år.

Och vi hörde med hisnande håg uti kroppen
och som Tobisar var vi med på galoppen,
att i fjärran ha målet som dröm;
och ögonen kasta och örona svängde,
då tankarna flögo med planer som trängde,
och seglatsen den flöt med beröm.

Över vatten som björnar ha lodat och seglat,
var det viskande vind, där var månen som speglat
bland de blånande klipporna där.
Där var kryss, där var läns över vidder och fjärdar,
där var kuling och lugn i skärgårdens världar.
Vad vi önskade, hade vi här.

Finska Sjöbjörnarnas Segelsäll-
skap har lodat (sjömått) och
ritat egna sjöleder i den
åländska skärgården.

På Trintorp ligger tindrande stjärnfager natten.
Vi se glimtande sken över skvalpande vatten,
och den blomsterbesmyckade park.
Här är doft av Aurora i rodnande skyar
och från frejdiga gäster på festen som ryar
och besjungande tömma sin kalk.

Naglos båt heter Aurora vilket
också betyder morgonrodnad.

Och nu vi stämma in i de lustfyllda ropen.
En sån fest! sjöng en röst uti seglarehopen
och det styrkes och hojtas åhej!
Vi krama värdinnan och bocka för värden
och vårt tack till dem båda för festen och flärden.
Här sjungs dudeli, dudeli, dej.

S K Å L